

GLADSAXE

BØRNE- VENLIG BY

Situationsanalyse
2020

Indhold

Børnevenlig By globalt og lokalt	3
Børnevenlig By globalt	4
Børnevenlig By lokalt	5
Erfaringer med inddragelse af børn og unge	6
Politikker og strategier om børn og unge i Gladsaxe	6
Hvad siger børnene og de unge selv?	6
Hvad siger organisationen?	9
Konklusion	12
Hovedpointer	12
Potentialer	13
Politisk strategisk ramme for Børnevenlig By i Gladsaxe	14

Børnevenlig By globalt og lokalt

I Gladsaxe har vi en fælles vision om at skabe en bæredygtig udvikling socialt, miljømæssigt og økonomisk og ønsker at bidrage aktivt til at realisere verdensmålene. Gennem handlinger til gavn for og sammen med borgere og virksomheder lokalt kan vi tage medansvar globalt – ikke bare i dag, men også for de kommende generationer i fremtidens Gladsaxe.

Vi har et mål om, at børn og unge former fremtiden. Alle børn og unge skal have mulighed for at udnytte deres potentialer. Dét skal give dem et godt børne- og ungeliv og et solidt afsæt for deres voksenliv. Vi ønsker, at børn og unge trives i det liv, de er i, og at de vokser op som aktive medborgere, der bidrager positivt til en bæredygtig verden. Det betyder, at børn og unge vokser op i tryghed, og med en tro på, at de gør en forskel i deres liv, og den fremtid, de er med til at forme.

Vi ønsker at lytte til børn og unges stemmer og engagere dem, så Gladsaxe bliver en bedre by for børn, unge og voksne. For at styrke dette arbejde har vi indgået partnerskab med UNICEF om at blive Børnevenlig By.

'Bæredygtig udvikling er en mærkesag for Gladsaxe. Vi ser for tiden, hvordan børn og unge viser et stærkt engagement omkring bæredygtighed og selv ønsker at være en del af forandringen. Det vil vi meget gerne hjælpe på vej ved at skabe rum for, at børn og unges stemme bliver hørt endnu mere her i Gladsaxe. Derfor har vi indgået samarbejde med UNICEF om at blive anerkendt som Børnevenlig By,' siger borgmester Trine Græse.

Partnerskabet er et led i den konkrete realisering af Gladsaxe-strategien, der sætter fokus på bæredygtig udvikling i tråd med FN's verdensmål. Gladsaxe har med Børne- og Skolepolitikken og Ungestrategien allerede fokus på inddragelse af børn og unge. Ambitionen med partnerskabet er at styrke dette arbejde og skabe større opmærksomhed på gevinsterne ved at inddrage og engagere børn og unge i højere grad. Gladsaxe skal blive en endnu mere Børnevenlig By – til glæde for børn, unge og voksne.

Børnevenlig By globalt

Børnevenlig By udspringer af UNICEF's globale initiativ Child Friendly Community Initiative (CFCI). Intentionen med Børnevenlig By er at styrke børn og unges rettigheder globalt og lokalt. Partnerskabet bringer kommuner, lokale interessenter og UNICEF sammen om at forme et samfund, hvor børn og unge inddrages og hvor børn og unge er med til at skabe det samfund de lever og vokser op i. Børnevenlig By er herigennem med til at realisere verdensmålene.

UNICEF har kategoriseret fem overordnede temaer i Børnekonventionen, illustreret i en 'Rettigheds-hånd' afbildet til venstre.

I udvikling af Børnevenlig By i Gladsaxe sætter vi særligt fokus på 'retten til at blive hørt', det vil sige involvering, inddragelse og samarbejde med børn og unge 0-25 år.

Børnevenlig By lokalt

Arbejdet med Børnevenlig By i Gladsaxe tilrettelægges med afsæt i tre grundlæggende principper, der er i tråd med udmøntningen af Gladsaxestrategien. Principperne er:

- **Børnevenlig By – for og med børn og unge**
Arbejdet med Børnevenlig By skal fremme reel inddragelse af børn og unge, indflydelse og medbestemmelse. Det skal ske på en måde, der giver mening for dem, og giver dem værdi.
- **Børnevenlig By – en fælles opgave**
Børnevenlig By skal styrkes gennem inddragelse af alle relevante parter, og det betyder, at processen skal bidrage til at afsøge mulige partnerskaber, fx lokale virksomheder, ungdomsuddannelser i Gladsaxe, landsdækkende interesseorganisationer o.a.

- **Børnevenlig By for altid**

Børnevenlig By skal forankres bredt, så Gladsaxe fortsætter med at være Børnevenlig By efter samarbejdet med UNICEF. Det sker gennem inddragelse af ledere og medarbejdere i alle fagområder, af foreninger, virksomheder og børnenes forældre.

Denne situationsanalyse er udarbejdet med henblik på at danne den overordnede politiske og strategiske ramme for partnerskabet med Unicef.

Situationsanalysen bygger på børn og unges perspektiver på at blive inddraget og organisationens erfaringer med at inddrage børn og unge. Af hovedpointerne udledes potentialer og målsætninger. Potentialerne og målsætningerne udgør den overordnede politiske og strategiske handleplan, som danner ramme for partnerskabet med Unicef og fundament for Unicef anerkendelse af Gladsaxe som Børnevenlig By.

Potentialerne og målsætningerne anviser også rammen for det videre arbejde med den lokale forankring af Børnevenlig By i Gladsaxe.

Nøgletal om børn og unge i Gladsaxe

Gladsaxe er en del af hovedstadsområdet og en forstadskommune til København, med 69.262 borgere pr. 2020. Heraf er 15.422 børn mellem 0-17 år, og 7.104 er unge i alderen 18-25 år.

Der er vækst i alle aldersgrupper, men det er de 0-5-årige og de 65+årige, der forventes at stige mest.

I Gladsaxe er der 65 børnehuse, 10 folkeskoler og 10. klasser og Ungdomsskole (GXU). Derudover er der en række ungdomsuddannelser, som fx Gladsaxe Gymnasium.

Stemmedeltagelsen i Gladsaxe for 18-årige var 75,2 % ved Kommunevalget 2017. Det betyder altså, at de helt unge vælgere (førstegangsvælgerne) har en høj valgdeltagelse og dermed bruger deres demokratiske stemme. Unge på 19-21 år har en lavere valgdeltagelse. Ved Kommunevalget i 2017 var stemmeprocenten for unge på 59,5 %¹. Stemmedeltagelsen for unge vælgere ligger lidt højere end i resten af Region Hovedstaden, med enslydende tendens til lidt lavere valgdeltagelse blandt andengangsvælgere.

¹ gladsaxe.dk/kommunen/gladsaxestrategien

Erfaringer med inddragelse af børn og unge

I situationsanalysen anlægges tre perspektiver på børne- og ungeinddragelse. Det er:

- **Politikker og strategier om børn og unge i Gladsaxe**
 - **Hvad siger børnene og de unge selv?**
 - **Hvad siger organisationen?**
-
- **Politikker og strategier om børn og unge i Gladsaxe**

Gladsaxe er kendt for at være en attraktiv kommune for familier. Vi har høje ambitioner for børn og unge, som er beskrevet i en række strategier og målsætninger. Som overligger for ambitionerne genfindes verdensmålene i Gladsaxestrategiens 7 mål ¹, som er: Børn og unge former fremtiden, Attraktiv erhvervsby med jobvækst, Lige muligheder for at lykkes, Grøn og levende by, Sundhed og trivsel hele livet, Klimavenlig by samt Partnerskaber.

Rammerne for Gladsaxe Kommunes arbejde med børn og unge er fastlagt i en række politikker og strategier. Det er: Dagtilbudsstrategi 2, Fremtidens skole, Familier der - lykkes tidlig indsats, Kultur-, Idræts- og Fritidspolitik, Sammenhængende ungeindsats, Strategi for Social balance, Sundhedspolitikken, Handicappolitikken og GladsaxeLiv.

Børne- og ungeinddragelse adresseres specifikt i Børne- og Skolepolitikken, hvor en del af værdigrundlaget er, at vi inddrager børn og unge i dagligdagen, så de oplever at blive hørt og have indflydelse. Vi gør det under hensyntagen til deres udvikling og modenhed. Målene er, at børn og unge trives, deltager i fællesskaber og lærer. Vi ønsker, at børn og unge skal have en bevidsthed om, at de er en del af en større sammenhæng og gør en forskel i det lokale og globale samfund, hvor de bidrager til en bæredygtig verden. Vi ser børn, unge og deres

familier som medskabere og ønsker et tæt samspil med dem, båret af åbenhed, tydelighed, gensidig respekt og tydelige forventninger til hinanden.

Børn og unges deltagelsesmuligheder adresseres også i Medborgerskabsstrategien. Medborgerskabsstrategien har fokus på partnerskaber med borgere, foreninger og andre lokale parter, der vil være med til at skabe en bedre by, hvor alle borgere involverer sig og tager medansvar for udvikling af byen og de mange fællesskaber.

■ **Hvad siger børnene og de unge selv?**

For at få børn og unges perspektiver på at blive inddraget er der afholdt syv workshops med børn og unge. Børnene og de unge er i alderen 11-25 år, og kommer fra tre forskellige folkeskoler, et dagbehandlingstilbud, et bo-kollegie, GXU, gymnasiet og jobklubben i Ungeenheden. De har forskellige erfaringer fra skolen/gymnasiet, som repræsentanter i elevråd, rettighedsråd og skolebestyrelser, som modtagere af særligt tilrettelagte tilbud, som brugere af fritidstilbud og som borgere i byen.

I dialogerne har der været fokus på, hvad børnene og de unge gerne vil involveres i, og hvad der motiverer dem til at søge indflydelse.

Hvad vil børn og unge gerne involveres i?

Alle de børn og unge, der har deltaget i dialogerne, har erfaringer med at blive inddraget, og de kommer med mange eksempler på, hvor de oplever at være blevet hørt og have haft indflydelse. Nedenfor følger en række eksempler på børnene og de unges erfaringer med inddragelse.

Klassen og det nære fællesskab i skolen

De yngste børn i 11 års alderen (i 5. klasse) er optaget af det nære og nævner eksempler fra skolen, fritiden og i familien. Ex er de optaget af at vælge pladser i klassen, og have indflydelse på valg af

¹ gladsaxe.dk/kommunen/gladsaxestrategien

aktiviteter i gymnastiktimerne. De lidt ældre børn i 13-års alderen (7. klasse) har lidt bredere perspektiver og ønsker fx indflydelse på at få en god klasse, fx med klassemøder.

'Jeg vil gerne have mere indflydelse på, hvordan vi kunne have en god klasse. Fx flere klassemøder hvor vi kunne snakke om, hvordan det kunne være bedre'
Pige 7. klasse

Frihed, regler og det nære byliv

Mens de yngre børn søger indflydelse indenfor de rammer, de voksne sætter, udfordrer de unge i højere grad rammerne for deres indflydelse.

De ældste elever i folkeskolen vil gerne inddrages i flere beslutninger og have mere frihed i eget liv. Fx er de optaget af udgangstilladelse og regler for brug af mobiler i skoletiden. Gymnasieeleverne fortæller, at de gerne vil inddrages i reglerne for rygning, og de unge i Jobklubben i Ungeenheden, vil gerne have indflydelse på reglerne for fremmøde.

Derudover peger de unge på konkrete og aktuelle emner og problemer, som de gerne vil have indflydelse på, fordi de oplever, at det påvirker deres hverdag. De kommer med konkrete forslag til hvordan problemerne kan håndteres, fx restriktioner under Corona, utryghed i lokalområdet og indflydelse på lysreguleringerne ved skolen.

'Jeg vil gerne have mere indflydelse på cykelstier og lyskryds og den slags, for jeg cykler rigtig meget, og der er steder, hvor det ikke fungerer, og det er rigtig farligt'
Dreng 1.g

Aktuelle kommunalpolitiske dagsordener

Jo ældre, de unge bliver, jo mere ved de om kommunalpolitik og kommunalpolitiske emner. De unge i gymnasiet fortæller dog, at de ikke ved så meget om hvilke emner, der er kommunalpolitiske, eller hvordan de får indflydelse. De oplever ikke at få viden om kommunalpolitiske emner i deres feeds på de sociale medier, men nævner Trump og Me too som aktuelle politiske emner, der optager dem.

'Kommunalpolitik er ikke det mest spændende. De større politiske emner, dem hører man bare mere om helt automatisk, fx på Insta står der ikke noget om hvad Gladsaxe Kommune har gjort eller ment om et eller andet, det er mere de større politiske emner'
Pige 3. G

De unge har forskellig viden om det kommunalpolitiske beslutningsrum. Nogen oplever, at væsentlige beslutninger er nationale, mens andre oplever, at det netop er på kommunalt niveau, at det er muligt at få indflydelse.

Nogle unge oplever, at politik også kan være at engagere sig i lokalsamfundet, og at demokrati kan gøres mere direkte ved at inddrage børn og unge.

'Især på kommunalplan kan man mærke, at man har noget at skulle have sagt. Det er her, vi bor. Det er her, vi færdes'
Kvinde 25 år, Ungeenheden

Beslutninger i familien

Børnene og de unge har også erfaringer med indflydelse på små og store beslutninger i familien. Nogle af de yngste børn er optagede af at have indflydelse på aftensmaden, mens en ung, hvis forældre er blevet skilt, er optaget af at have indflydelse på, hvor hun skal bo. En ung med anden etnisk baggrund, er optaget af religionsfrihed og at have indflydelse på, at familien nogle gange holder ferie andre steder end i forældrenes hjemland.

Klima og miljø

Børnene og de unge er optaget af forskellige emner i forhold til deres alder, modenhed og livssituation. Dog er klima og miljø et emne i alle workshops, som børnene og de unge gerne vil have indflydelse på. De fleste er optaget af at kunne gøre en direkte forskel, fx at holde byen ren med flere skraldespande, mens de ældre børn også har et større samfundsmæssigt perspektiv på klima, fx sammenhængen til FN's verdensmål.

'Jeg er meget klimaaktivist, så jeg kunne godt tænke mig at få mere indflydelse på, hvordan vi kunne gøre det mere klimavenligt i vores by'

Pige 9. klasse

Hvad motiverer børn og unge til at søge indflydelse?

Børnene og de unge fortæller, at det motiverer dem til at søge indflydelse, når de voksne hører efter, når indflydelsen er tydelig, og når det er nemt at deltage.

Det motiverer, når de voksne hører efter

Der er forskel på, hvor gode de voksne er til at lytte og høre efter. Nogle børn og unge oplever voksne, der er gode til at spørge og lytte til det, der bliver sagt, at de voksne er nærværende og gør sig umage med at forstå, hvad barnet eller den unge mener. Det giver børnene og de unge lyst til at sige deres mening.

'Vi har en lærer, som er virkelig god til at spørge ind til ting, og så er hun god til at spørge om min mening ... Så hende siger jeg rigtig meget til'

Dreng 7. klasse

'Når de voksne lytter på den gode måde, så spørger de stille og roligt ind. De lader børnene tale, og hvis vi ikke har lyst til at tale om det mere, så lukker de ned'

Dreng 13 år om svære samtaler

For en del af børnene og de unge kræver det tillid og tryghed at sige sin mening – både i den konkrete relation og i den kultur, de er en del af. De oplever det positivt og motiverende, når de voksne spørger ind til, hvad de tænker, og hvordan de har det.

'De voksne skal lade være med at sidde med deres computere, når de skal lytte til én ... det kan godt være, at de lytter til én, men det føles ikke sådan'

Pige 17 år

Børn og unge med særlige behov tillægger det ekstra betydning, at de voksne har tiltro til barnet eller den unge. At de voksne ikke 'maser deres holdninger ned i hovedet' på dem, men at de er lidt forsigtige, forstående, tager sig tid. Det har også betydning, at de voksne lytter 'absurd meget', og 'lytter færdig' og at det er muligt at snakke uformelt. Det har også betydning for børnene og de unge, at de kan stole på de voksne, og at de bliver taget seriøst.

Det motiverer, når resultatet af indflydelsen er tydeligt

Det har betydning for børn og unge, at de ved, hvad de har indflydelse på, og at de kan se, hvor og hvordan deres input bliver brugt. Fx nævner nogen af de yngste børn, at det er motiverende, når alle i klassen er med til at vælge pladser, og når alle har lige meget at skulle have sagt. I ungdomsklubben bliver de unge spurgt hvilke aktiviteter, de gerne vil lave, og de fortæller, at deres forslag ofte bliver til noget.

Modsat virker det demotiverende, når børnene og de unge ikke kan se, at der sker noget, efter de er blevet inddraget. Fx har flere af børnene og de unge erfaringer med at give input og forslag, og 'så sker der ingenting' eller 'det ender med, at det ikke bliver til noget'.

'Jeg har været med i et projekt i Gladsaxe. Det var på et meget abstrakt plan – at slynge ideer ud i et rum. Man blev hørt, men jeg ved ikke helt, hvor meget der blev brugt.'

Dreng 1. g

Der er stor forskel på, hvordan børnene og de unge oplever at have indflydelse gennem deres deltagelse elevråd, fælles elevråd, skolebestyrelse og rettighedsrådet². De gode erfaringer handler om konkrete resultater som fx indflydelse på udvikling og indretning af et klima-lab på gymnasiet, og de negative erfaringer handler omvendt om manglende konkrete resultater.

²Enghavegård skole er Unicef Rettigheds skole, og som en del af dette projekt er der etableret et rettighedsråd med elever, der fungerer som styregruppe for projektet.

*'Vi har et rigtig godt elevråd på skolen, de har fx kæm-
pet rigtig godt for vores udgangstilladelse'*

Pige 9. klasse

Jo ældre, de unge bliver, jo mere forstår de beslutningsprocesserne, og de bliver i stand til at indgå kompromisser. Med alderen får det også betydning, at de kan se resultaterne af andre børn og unges input, og de kan se værdien i at arbejde videre med dem.

'Elevrådsformanden fremlægger noget på skolebestyrelsesmøderne, men der bliver ikke rigtigt lyttet til det.

Det er som om, de tænker, at nu har elevrådet sagt det, og så går man videre'

Pige 9. klasse

Det motiverer, når det er nemt at deltage

Børnene og de unge peger på, at det motiverer dem til at søge indflydelse, når det er nemt at deltage.

De fortæller, at det er de samme børn og unge, som bliver spurgt og som får mulighed for indflydelse. Gennem deres deltagelse får de viden om andre indflydelsesmuligheder. De har selv en oplevelse af, at de bliver spurgt af de voksne og valgt af deres kammerater, fordi de er gode til at sige deres mening.

'Alt det jeg er med til, er jeg blevet inviteret til, fordi jeg var med i noget i forvejen'

Dreng 1.g

De unge på gymnasiet siger, at man ikke skal satse på at engagere alle unge, men at der er flere, der har holdninger, end dem der deltager i råd og nævn. Det virker motiverende, når de voksne kommer ud på gymnasiet, fx til paneldebatter op til et kommunalvalg. De unge foreslår også, at flere børn og unge får viden om muligheder for at deltage, og hvordan de kan få indflydelse.

'Det skal være nemt at give sin mening til kende. Jeg ville ikke gide deltage i et ungeråd. Det skal fx være på Instagram'

Kvinde 22 år, Ungeenheden

'Det kunne være spændende som civilsamfund at lave et samarbejde med kommunen om, hvordan vi kommer ud til børn og unge i udsatte boligområder'
Pigespejder

Ligeledes er nogle af de unge som er frivillige i foreninger optaget af, at få flere børn og unge til at engagere sig i lokalsamfundet, fx børn og unge der ikke af sig selv søger deltagelse og indflydelse gennem foreningerne.

■ Hvad siger organisationen?

For at kortlægge organisationens erfaringer med inddragelse af børn og unge, har vi screenet de sammenhænge, hvor børn og unge er brugere af kommunale tilbud, og hvor de indgår som aktive medborgere i byen.

Udover familien udgør tiden i dagtilbud, skole og ungdomsuddannelse en væsentlig og betydningsfuld del af de fleste børn og unges hverdag. Her opholder børnene og de unge sig i store dele af deres vågne tid. Alle børn og unge bruger byens rum og mulighederne i deres lokalområde, fx når de cykler til skole, og når de dyrker fritidsinteresser. Nogle børn, unge og familier er i kortere eller længere perioder i en livssituation, hvor de har brug for et særligt tilrettelagt forløb fra kommunen.

Dagtilbud og skole

Gladsaxe Kommune arbejder kontinuerligt med at udvikle og sikre rammer, kompetencer og muligheder for at involvere børn og unge i dagtilbud og skoler. At lytte til og inddrage børn og unge og at udvikle børn og unges kompetencer til at udtrykke deres mening er en integreret del af opgaven i dagtilbud og skole.

I dagtilbud er inddragelse af børn en grundlæggende måde at tænke læringsforståelse på, og der tages udgangspunkt i, at børn har medbestemmelse og er aktive i deres egen hverdag. De øver sig på at have en mening og give udtryk for den. På dagtilbudssområdet danner DAP (Didaktisk anvendt pædagogik) rammen om dette arbejde og sikrer, at der arbejdes med børnenes udvikling og kompetencer.

I skolerne er inddragelse af børn og unge ligeledes en integreret del af den faglige forståelse. Der er fokus på at give eleverne forståelse og medbestemmelse over deres egen læringsprocesser. Der undervises i demokrati på skolerne, fx via skolebyrådsdagen, hvor 8. klasser indtager byrådsalen for en dag.

Derudover er børn og unge aktive i skolens udvikling via elevråd, som repræsentanter i skolebestyrelsen og som repræsentanter i tværgående fora som Fælleselevrådet. Børn og unge har også indflydelse på udviklingen af skolen fx via aktiv deltagelse i udviklingen af praksisforsøg, og via rettighedsråd på Enghavegård skole, der er UNICEF rettighedsskole.

Byen og lokalsamfundet

Børn og unge er borgere og brugere i byen. De handler i butikker, de færdes i trafikken, de går til koncerter. De små børn leger på legepladser, de unge løber ture i skoven og bruger grønne arealer. Børnene og de unge engagerer sig i foreninger, og de deltager og præger fællesskaberne i Gladsaxe.

I udvikling af byens rum er børnene og de unge en væsentlig målgruppe. Vi er som kommune optaget af, at børn og unge har gode og trygge rammer for deres opvækst, både i de overordnede strategier som fx kommuneplan, lokalplaner og i udvikling af gode og trygge stiforbindelser og cykelstier med fokus på blandt andet sikker skolevej. Vi har dog kun få erfaringer med at inddrage børn og unge i dette arbejde.

Børn og Unge har været inddraget i udviklingen af en række pladser og byrum. Senest har vi fået erfaringer med digital involvering af børn og unge ved indsamling af ønsker og ideer til plads og legeplads i Mørkhøj. Der er gode erfaringer med inddragelse i de konkrete byrum³. Men det er også erfaringen, at

det er tidskrævende, og at formen for inddragelsen 'opfindes på ny' hver gang – og at det er en udfordring at få kontakt til børn og unge. Ofte går vejen gennem skolerne, som har den daglige kontakt til børn og unge. Der er endnu ikke i alle dele af organisationen udviklet kutyme, metoder, rammer og kompetencer til at inddrage børnene og de unge.

Mange børn og unge benytter organiserede fritidstilbud. Det kan være kommunale tilbud, som fx ungdomsklubberne og musik- og billedskolen eller foreninger, der drives af frivillige, fx sportsklubber og spejdere.

I ungdomsklubberne er inddragelse af de unge en del af det pædagogiske fundament. Børnene og de unge inddrages i beslutninger om aktiviteter, og de støttes i at have en mening om dagligdagen i klubben. Foreningerne har forskellig praksis for at inddrage børn og unge i drift og udvikling. Kommunens rolle i forhold til at støtte deltagelse i foreningslivet er at tilbyde lokaler og økonomisk tilskud.

Børn og unge er medskabere af byen i deres adfærd. Kommunen udarbejder mange forskellige kampagner og materialer, der giver børn og unge viden, som understøtter deres muligheder for at være aktive medskabere af det samfund, de er en del af. Fx i forhold til at sortere affald, lave klimavenlig mad, opleve naturen og leve et sundt og aktivt liv. Der er begrænset erfaring med at inddrage børn og unge i selve udviklingen af kampagner og tiltag.

De ældste unge har mulighed for at præge udvikling af byen, når de deltager i politiske paneldebatter op til kommunalvalg.

Børn og unge med behov for særligt tilrettelagt forløb

Familier, børn og unge kan være i livssituationer, hvor de har særlig brug for tilbud og støtte fra kommunen i kortere eller længere perioder. Det kan være i forbindelse med skilsmisse, psykisk eller fysisk handicap, arbejdsløshed eller sociale problemer. I disse sammenhænge kan kommunen tilbyde støtte i form af forebyggende og understøttende tiltag i kortere perioder. Det kan også ske i form af mere omfattende foranstaltninger som fx anbringelse, misbrugsbehandling eller bostøtte.

Gladsaxe har et særligt fokus på at involvere børn og unge i deres egen sag på en måde, så de føler sig hørt. Jo ældre, de unge er, jo større krav og forventninger er der til den unge selv om at tage ansvar, og motivationsarbejdet har derfor stor betydning. Der er også gode erfaringer med at inddrage børn og unges netværk i et sagsforløb.

Vi har erfaringer med at udvikle og bruge dialogværktøjer og metoder, der inddrager børn og unges perspektiver. Således arbejdes der med Feedback informed treatment (FIT), der er et dialog- og evalueringværktøj, som inddrager barnet og den unges egen stemme. Gennem servicedesign inddrages unges perspektiver på kontakten til kommunen, og Gladsaxe er med i et frikommuneforsøg, hvor administrativt arbejde reduceres og inddragelsen af børn og familier øges.

I de midlertidige botilbud, på herberg og de frivillige aktivitets- og samværstilbud, er de unge med til at præge dagligdagen som fx madplan, aktiviteter, samt rammerne for deres dagligdag med sengetider, brug af lokaler, husregler o.a.

³ Eksempler på inddragelse i udvikling pladser og byrum: Bibliotekshaven, midlertidige tiltag i Høje Gladsaxe, ved udvikling af Rådhushaven, Kong Hans Have og 'Pigeværelset' samt maling af byrumsinventar på Byens Arena, sidstnævnte i partnerskab med en lokal virksomhed.

Konklusion

Situationsanalysen har givet forskellige perspektiver på, hvor og hvordan vi kan blive bedre til at inddrage og engagere børn og unge. Hovedpointerne fra børnene og de unges perspektiver, den politiske rammesætning og organisationens erfaringer samles i denne konklusion. Med afsæt i hovedpointerne udledes potentialer og målsætninger for udvikling af Børnevenlig By i Gladsaxe.

Hovedpointer

Situationsanalysen har vist, at børn og unge gerne vil inddrages og have indflydelse. Deres alder, modenhed og livssituation har betydning for, hvilke emner de gerne vil have indflydelse på. Det har betydning for dem, at de voksne hører efter, når de lytter. Det har også betydning for børnene og de unge, at de kan se, hvad deres input bliver brugt til og resultaterne af dem. Endelig peger børnene og de unge på, at det skal være nemt for dem at deltage.

Situationsanalysen har også vist, at der er en tydelig politisk rammesætning for at inddrage børn og unge i Gladsaxe.

Endelig viser situationsanalysen, at der er mange erfaringer og eksempler på, hvordan børn og unge er blevet inddraget i den kommunale opgaveløsning.

På dagtilbud og skole er inddragelse en integreret del af opgaveløsningen. Der er rammer, kompetencer, strukturer og opmærksomhed. Det gælder både ift. de individuelle relationer, i grupper og i de formelle repræsentative organer. Det er ikke altid børnene og de unge oplever at blive lyttet til, i det omfang de gerne vil, og i de formelle fora er det de samme få børn og unge, der bliver inddraget.

I de fysiske rum i byen er der gode erfaringer med at inddrage børn og unge i projekter, der vedrører konkrete lokaliteter i byen målrettet børn og unge. På andre områder i udvikling af byens rum, er der ikke veletableret praksis for at inddrage børn og unge. Der er behov for at udvikle nye måder at skabe kontakt til børn og unge, og der efterspørges kompetenceudvikling. Børnene og de unge er optaget af emner, der påvirker dem direkte i deres hverdag, men de ved ikke, hvordan de opnår indflydelse på beslutningerne.

Aktiviteter i de kommunale ungdoms- og fritids-tilbud tilrettelægges i vid udstrækning i samarbejde med børnene og de unge.. Nogle frivillige foreninger har tydelige ambitioner for at styrke børn og unges deltagelse. Spejderne giver udtryk for, at tættere samarbejde med kommunen vil kunne bidrage til, at flere forskellige børn og unge vil kunne komme med i fællesskabet. Børnene og de unge værdsætter, når de bliver inddraget i tilrettelæggelse af aktiviteterne i deres fritidsliv.

Børn og unge deltager som medborgere og medskabere af byen og lokalsamfundet. Der bliver lavet en lang række kampagner og tilbud om miljø og sundhed til børn og unge, men der er ikke tradition for at inddrage børn og unge i tilrettelæggelsen af kampagnerne og tilbuddene. Der bliver også lavet arrangementer målrettet unge som demokratiske medborgere i begrænset omfang. Børnene og de unge er optaget af samfundsforhold, der vedrører dem direkte i deres hverdagsliv. De unge har meget begrænset viden om, hvad de kan få indflydelse på og hvordan i forhold til kommunale opgaver.

I arbejdet med børn og unge med behov for særligt tilrettelagte forløb er inddragelse en integreret del af tilbuddene og sagsbehandlingen. Der er kompetencer til at inddrage børnene og de unge, og der er udviklet og arbejdes med metoder og tiltag, der understøtter inddragelsen. Børnene og de unge giver udtryk for, at relationen til den voksne og måden den voksne lytter på, har stor betydning for dem.

Potentialer

Samlet set har situationsanalysen vist, at der er potentiale i at udvikle flere og bedre deltagelsesmuligheder for børn og unge – både som brugere af tilbud og som borgere i byen og lokalsamfundet. Potentialerne spænder vidt og omhandler mange aspekter af børn og unges liv – emner, der optager dem, og som er tæt på hvor de er. På baggrund af analysen kan der udledes følgende potentialer for at udvikle deres muligheder for:

- at sige deres mening og indgå i fællesskaber i dagtilbud, skole og andre tilbud til børn og unge,
- at være aktive medborgere og indgå i udvikling af en bæredygtig by og lokalsamfund, fx via deltagelse i projekter, kampagner og kommunalpolitiske processer eller via engagement i lokale fællesskaber i fritidslivet.
- at blive inddraget i tilbud og beslutninger, der vedrører deres individuelle liv.

Analysen har også vist, at det er afgørende, at det er motiverende for børn og unge at deltage, og at de oplever at blive reelt inddraget.

Politisk-strategisk ramme for Børnevenlig By

På baggrund af potentialerne er det muligt at formulere den politisk-strategiske ramme for arbejdet med Børnevenlig By i Gladsaxe.

Sådan arbejder vi med Børnevenlig By

Formål

Gladsaxe skal være en by, hvor børn og unge inddrages og engageres i beslutninger, der vedrører deres liv. Børn og unge skal have gode muligheder for at være medskabere af byens udvikling.

Med Børnevenlig By hæver vi ambitionsniveauet, så vi bliver endnu bedre til at lytte til børn og unges stemmer, så Gladsaxe bliver en bedre by for børn, unge og voksne.

Målsætning

Vi vil give alle børn og unge deltagelsesmuligheder, som de oplever motiverende, og hvor de oplever sig reelt inddraget.

Vi vil:

- styrke børn og unges muligheder for at sige deres mening og indgå i fællesskaber i dagtilbud, skole og fritidstilbud til børn og unge
- styrke børn og unges muligheder for at være aktive medborgere og indgå i udvikling af en bæredygtig by og lokalsamfund, fx via deltagelse i projekter, kampagner og kommunalpolitiske processer eller via engagement i lokale fællesskaber i fritidslivet
- styrke børn og unges muligheder for at blive inddraget i sociale tilbud og beslutninger, der vedrører deres individuelle liv

For at understøtte realisering af Børnevenlig By udvikler vi organisationens kompetencer til reel inddragelse af børn og unge.

Det betyder bl.a., at vi kompetenceudvikler ledere og medarbejdere på tværs, så de har viden, værktøjer og metoder til reel inddragelse af børn og unge.

Børnevenlig By omhandler alle aspekter af børn og unges liv, og derfor er det centralt at indgå partnerskaber med civilsamfund, erhvervsliv, foreninger og uddannelsesinstitutioner og relevante organisationer om inddragelse af børn og unge.

Realisering af Børnevenlig By i Gladsaxe

Målsætningen i den politiske strategiske ramme realiseres gennem konkrete indsatser, prøvehandling og projekter.

Med afsæt i de gode erfaringer fra forankringen af Gladsaxestrategien vil realisering af Børnevenlig By ske på samme måde. Det vil sige, at hele organisationen er bærer af Børnevenlig By som en strategisk dagsorden, og at vi arbejder konsekvent med Børnevenlig By på alle niveauer. Vi har en fælles forpligtelse til at omsætte dagsordenen til handlinger, der giver mening i den konkrete kontekst – og gerne i koblinger på tværs.

Realiseringen sker derfor i alle fagområder og på alle niveauer på relevante udviklingspunkter. Det betyder, at alle dele af organisationen forholder sig til, hvordan deltagermulighederne kan styrkes i den konkrete opgaveløsning. Der iværksættes initiativer i og på tværs af fagområderne – vi er fælles om at sætte handling bag ordene.

Vi arbejder systematisk med Børnevenlig By via Direktørkredsens årsplan, i de strategiske aftaler og i konkrete indsatser.

For at sikre fremdrift i arbejdet med Børnevenlig By følger vi op med passende kadence både administrativt og politisk.

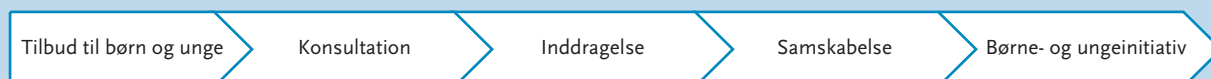
Indsatserne, prøvehandlingerne og de evaluerbare projekter udgør tilsammen udmøntningen af den politisk strategiske ramme, som danner afsæt for Unicefs anerkendelse af Gladsaxe som Børnevenlig By.

Reel inddragelse af børn og unge

Reel inddragelse af børn og unge er ifølge Roger Hart kendetegnet ved at:⁴

- De deltagende børn og unge forstår intentionerne bag deres deltagelse
- De deltagende børn og unge ved, hvem der har truffet beslutning om deres deltagelse, og hvorfor
- De deltagende børn og unge har en meningsfuld rolle
- De deltagende børn og unge deltager frivilligt efter at have forstået formålet.
- De deltagende børn og unge får feedback på, hvordan deres deltagelse, og input bliver brugt. Det gælder også i tilfælde, hvor en beslutning er en anden, end børnene og de unges ønsker.

Børn og unge kan inddrages på forskellige niveauer, der kan illustreres som nedenstående model. Modellen er ikke værdibaseret, og ethvert trin kan være det rette, for så vidt det er valgt ud fra barnets alder og modenhed, og at der sker en reel inddragelse.

⁴ Forståelsen af børne- og ungeinddragelse bygger på Roger A. Hart: Childrens participation: From tokenism to citizenship, Unicef 1992

Gladsaxe Kommune
Børne- og Kulturforvaltningen
Rådhus Allé 7
2860 Søborg

gladsaxe.dk
Telefon: 39 57 00 00
Mail: kommunen@gladsaxe.dk

Gladsaxe Kommune arbejder for bæredygtig vækst og velfærd. Børnevenlig By udspringer af Gladsaxestrategiens mål om, at børn og unge former fremtiden med lige muligheder for at lykkes. Med Børnevenlig By vil vi udvikle løsninger sammen med børn og unge, så vi kan leve i en grøn, levende og klimavenlig by med sundhed og trivsel. Disse mål kobler sig til FN's verdensmål.